# Ohvrite õigused riigiti

Horvaatia

**Kuriteoohvritel on kohtueelses menetluses ja kriminaalmenetluses mitmed õigused, kusjuures lastele ning seksuaalse enesemääramise vastaste kuritegude ja inimkaubanduse ohvritele pakutakse erikaitset.**

Kuriteoohvril on õigus

kasutada kuriteoohvritele mõeldud tugiteenuseid;

saada kooskõlas seadusega tõhusat psühholoogilist ja muud professionaalset abi ja tuge kuriteoohvreid toetavatelt organitelt, organisatsioonidelt ja asutustelt;

olla kaitstud hirmutamise ja kättemaksu eest;

oma väärikuse kaitsele ohvrina tõendite esitamisel;

sellele, et ta pärast kuriteost teatamist tarbetu viivituseta ära kuulatakse ja hiljem ei küsitleta rohkem, kui on kriminaalmenetluse seisukohast hädavajalik;

lasta end saata ükskõik millise toimingu juures usaldusisikul;

nõustuda vaid minimaalsete meditsiiniprotseduuridega ja üksnes juhul, kui need on kriminaalmenetluse jaoks hädavajalikud;

esitada süüdistustaotlus või erasüüdistus kooskõlas karistusseadustikuga (*Kazenski zakonik*), osaleda kannatanuna kriminaalmenetluses, saada teavet kuriteokaebuse tagasilükkamisest (karistusseadustiku artikli 206 lõige 3) ja prokuröri (*državni odvjetnik*) otsusest jätta süüdistus esitamata ning esitada süüdistus prokuröri asemel ise;

saada prokurörilt teavet esitatud kaebuse alusel võetud meetmete kohta (karistusseadustiku artikkel 206a) ja esitada kaebus kõrgemalseisvale prokurörile (*viši državni odvjetnik*) (karistusseadustiku artikkel 206b);

küsida ja saada tarbetu viivituseta teavet õigusrikkuja vahi alt või eelvangistusest vabastamise, vanglast põgenemise või vabastamise kohta ning ohvri kaitse tagamiseks võetud meetmete kohta;

küsida ja saada teavet mis tahes lõpliku otsuse kohta, millega kriminaalmenetlus lõpetatakse;

kasutada muid seaduses ette nähtud õigusi.

**Seksuaalkuriteo või inimkaubanduse ohvril on lisaks õigus**

õigusnõustaja pakutavale tasuta nõustamisele enne küsitlemist;

riigi õigusabile;

lasta end politseijaoskonnas või prokuratuuris (*državno odvjetništvo*) küsitleda samast soost isikul ja nõuda, et teda küsitleks sama isik, kui toimub uus küsitlemine;

keelduda vastamast küsimustele, mis puudutavad tema eraelu ega ole seotud kuriteoga;

taotleda küsitlemist audiovisuaalseadmete vahendusel (karistusseadustiku artikkel 292);

isikuandmete kaitsele;

nõuda istungi kinniseks kuulutamist.

**Lapsohvril on lisaks kõikidele eespool nimetatud õigustele õigus**

riigi õigusabile;

isikuandmete kaitsele;

kinnisele istungile.

Laps on iga alla 18 aasta vanune isik.

Lapstunnistaja või -ohvri kuulab ära eeluurimiskohtunik tõendite läbivaatamise istungil ja kohtukutse saadetakse lapse vanemale või eestkostjale.

## Erasüüdistus

Kuriteoteate saamisel esitab prokuratuur tavaliselt süüdistuse *ex officio*.

Erasüüdistuse võib esitada seoses kuritegudega, mille puhul see on kriminaalmenetluse algatamise eelduseks. See tuleb esitada kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil asjaomane füüsiline või juriidiline isik sai kuriteo toimepanemisest ja teo toimepanijast teada.

## Tsiviilhagi

Kannatanu võib esitada kriminaalmenetluse raames tsiviilhagi.

Kuriteoohver kvalifitseerub samuti kannatanuks ja tal on õigus esitada kohtus tsiviilhagi.

See võib hõlmata järgmist:

hüvitis varalise või mittevaralise kahju (valu, hirm) põhjustamise eest;

vara tagastamine, kui kannatanu suudab tõendada, et ta on vara omanik või seaduslik valdaja;

konkreetse tehingu tühistamine, kui kuriteo tulemusena tehti varaline tehing (kui süüdistatav sundis ohvrit lepingut sõlmima).

Kahju hüvitamist võib nõuda tsiviilhagina kriminaalmenetluse raames või eraldi tsiviilkohtumenetluse raames. Kriminaalmenetluse raames esitatud nõue rahuldatakse tingimusel, et kohus mõistab süüdistatava süüdi.

Tsiviilkohtumenetluse raames esitatud nõude puhul sellist eeltingimust ei ole.

## Kannatanute õigused uurimise ja kriminaalmenetluse ajal

Ohvril on kannatanuna kriminaalmenetluses õigus

kasutada oma emakeelt, sealhulgas viipekeelt, ja paluda abi tõlgilt, kui ta ei saa horvaadi keelest aru või ei räägi seda, või viipekeeletõlgilt, kui ta on kurt või pimekurt;

esitada tsiviilhagi ja taotlus esialgse õiguskaitse kohaldamiseks;

esindajale;

esitada fakte ja tõendeid;

osaleda tõendite läbivaatamise istungil;

osaleda menetluses ja tõendamismenetluses ning esineda lõppsõnaga;

tutvuda toimikuga;
küsida prokurörilt teavet esitatud kuriteoteate alusel võetud meetmete kohta ja esitada kaebus kõrgemalseisvale prokurörile;
esitada apellatsioonkaebus;
taotleda endise olukorra taastamist;
saada teavitus kriminaalmenetluse tulemuse kohta.
Prokuratuur ja kohus on kohustatud nii enne kriminaalmenetlust kui ka selle igas etapis uurima, kas süüdistataval on võimalik hüvitada kannatanule kuriteoga tekitatud kahju. Samuti peavad nad teavitama kannatanut õigusest kasutada oma emakeelt, sealhulgas kurtide ja pimekurtide viipekeelt, ja õigusest tõlgi abile, kui ta ei räägi või ei mõista horvaadi keelt, või viipekeele tõlkijale või tõlgile, kui tegemist on kurtide või pimekurtidega, õigusest esitada tsiviilhagi ja taotleda esialgset õiguskaitset, anda ülevaade faktilistest asjaoludest ja esitada tõendeid, osaleda kohtumenetluses ja tõendamismenetluses, esitada lõppsõna, tutvuda toimikuga ning saada riigiprokurörilt teavet kuriteoteate alusel võetud meetmetest ja esitada kaebus kõrgemalseisvale prokurörile.

**Õigus saada rahalist hüvitist**

Kuriteoohvritele rahalise hüvitise maksmise seadusega (*Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela* (*Narodne Novine* (NN); Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 80/08 ja nr 27/11) on sätestatud Horvaatias tahtlikult toime pandud vägivallakuritegude ohvrite või nende sugulaste õigus saada rahalist hüvitist selles seaduses kehtestatud tingimustel.
Seadusega on ette nähtud tahtlikult toime pandud vägivallakuritegude ohvrite õigus rahalisele hüvitisele ning täpsustatud tingimused ja menetlus hüvitise saamise õiguse kasutamiseks, organid, kes teevad otsuseid ja osalevad hüvitise saamise õigust käsitlevas otsustusprotsessis, ning organid ja menetlus piiriülestel juhtudel.
Tahtlikult toime pandud vägivallakuritegude ohvritel on õigus saada rahalist hüvitist riigieelarvest.
Politsei, prokuratuur ja kohus peavad jagama teavet hüvitise saamise õiguse kohta, andma vajalikud taotlusvormid ning ohvri palvel üldiseid juhiseid ja teavet selle kohta, kuidas taotlust täita ja millised taotlust toetavad dokumendid lisada.
Rahalise hüvitise saamise taotlus tuleb esitada justiitsministeeriumile, kasutades vormi, mille saab alla laadida ministeeriumi veebisaidilt.

Kuriteoohvritele makstava rahalise hüvitise taotlemise vorm_hr (223 Kb) PDF (223 Kb) hr
Taotlus tuleb esitada kuue kuu jooksul alates kuriteo toimepanemise päevast. Kui ohvril ei olnud õigustatud põhjustel võimalik seda taotlust tähtaja jooksul esitada, peab ta tegema seda kolme kuu jooksul alates nende põhjuste äralangemise päevast ning igal juhul kolme aasta jooksul alates kuriteo toimepanemise päevast.
Kui ohver on alaealine või tunnistatud teovõimetuks ja tema seaduslik esindaja ei esitanud taotlust kuue kuu jooksul alates kuriteo toimepanemise kuupäevast, algab kuuekuuline tähtaeg päevast, mil isik saab 18aastaseks, või päevast, mil pärast ohvri täisealiseks saamist algatati kriminaalmenetlus, või päevast, mil isiku teovõime taastati.

**Rahalist hüvitist on õigus saada järgmistel isikutel:**

tahtlikult toime pandud vägivallakuriteo ohvril, kes on Horvaatia Vabariigi või ELi liikmesriigi kodanik või kelle alaline elukoht on Euroopa Liidus, ja kui kuritegu pandi toime Horvaatias;
ohvril, kellele on tekitatud üliraskeid kehavigastusi või kelle tervis on kuriteo tõttu halvenenud, on õigus saada ravikulude hüvitist – tingimusel, et need kulud ei ole kaetud kohustusliku tervisekindlustusega – Horvaatia Vabariigis kehtestatud tervisekindlustushüvitise piirsumma ulatuses ning õigus saada hüvitist saamata jäänud sissetuleku eest kuni 35 000 Horvaatia kuna ulatuses;
hukkunud ohvri lähisugulasel (abikaasa või elukaaslane, laps, vanem, lapsendanud vanem, lapsendatud laps, kasuvanem, kasulaps, samasooline partner, vanavanem ja lapselaps, kui nad kuulusid ohvriga samasse leibkonda) on õigus saada hüvitist seadusjärgse saamata jäänud ülalpidamise eest kuni 70 000 Horvaatia kuna ulatuses;
ohvri surma korral isikul, kes tasus matusekulud, on õigus saada hüvitist kuni 5000 Horvaatia kuna ulatuses;
kui politseile või prokuratuurile on esitatud kuriteoteade või kui kuriteost on teatanud politsei või prokuratuur ise kuue kuu jooksul alates kuriteo toimepanemisest, olenemata sellest, kas õigusrikkuja isik on teada või mitte.
Hüvitise summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse ohvri käitumist kuriteo ajal ja pärast seda või tema osa kahju põhjustamises ja selle ulatuses, seda, kas isik on vahetu ohver ning kas ja millal ta teatas kuriteost pädevatele asutustele. Lisaks hinnatakse ohvri koostööd politsei ja pädevate asutustega õigusrikkuja kohtu ette viimisel, võttes arvesse seda, kas vahetu ohver aitas kahju põhjustada või suurendas seda; nendel juhtudel vähendatakse vastavalt hüvitist, millele ohvril on õigus. Hüvitise taotlus lükatakse tagasi või summat vähendatakse, kui leitakse, et ohver on seotud organiseeritud kuritegevuse või kuritegeliku organisatsiooniga. Hüvitisest keelduda või summat vähendada võidakse ka juhul, kui hüvitise maksmine täissummas oleks vastuolus õigluse, kõlbelisuse ja avaliku korra põhimõttega.

**Teade õigusrikkuja vangist vabastamise kohta**

Kui süüdistatav mõistetakse vangi, teavitab justiitsministeeriumi juures asuv ohvrite ja tunnistajate abistamise teenistus (*Služba za podršku žrtvama i svjedocima*) ohvrit kinnipeetava vangist vabastamise kuupäevast (tingimusteta vabastamine ja tingimisi vabastamine).

**Seadusest tulenev kohustus teavitada ohvrit kinnipeetava vangist vabastamisest**

Kooskõlas vanglakaristust käsitleva seaduse muutmise seaduse (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazne zatvora*) sätetega peab justiitsministeeriumi juures asuv ohvrite ja tunnistajate abistamise teenistus teavitama ohvrit, kannatanut või nende perekondi kinnipeetava vangist vabastamisest.
Ohvrit teavitatakse kinnipeetava vabastamisest, kui tegemist oli seksuaalse enesemääramise ja kõlbluse vastase kuriteoga, elu või tervist ohustava kuriteoga või vägivallakuriteoga.
Seda teavet antakse ohvrile, kannatanule või nende perekondadele sellest olenemata, kas kinnipeetav vabastatakse tingimusteta või tingimisi.
Otsustades selle üle, kas kinnipeetavat saaks vabastada tema alalisse või ajutisse elukohta, võivad kinnipidamisasutused/vanglad paluda ohvrite ja tunnistajate abistamise teenistusel selgitada välja, kuidas sellesse suhtuvad ohver või tema perekond. Ohvrite ja tunnistajate abistamise teenistus koostab ohvriga peetud arutelude põhjal kinnipidamisasutuse/vangla jaoks aruande.

**Tunnistajate ja ohvrite toetamine**

Horvaatia Vabariigis koordineerib ohvrite ja tunnistajate toetamist justiitsministeeriumi juures asuv ohvrite ja tunnistajate abistamise teenistus.
Ohvritel ja tunnistajatel on võimalik saada tuge ja teavet oma õiguste ja menetluste kohta kohtus tegutsevalt ohvrite ja tunnistajate toetamise osakonnalt.
Sellised osakonnad on loodud seitsme kohtu, nimelt Zagrebi, Zadari, Osijeki, Vukovari, Spliti, Sisaki ja Rijeka maakonnakohtu (*županijski sudovi*) juurde.
Osakonnad pakuvad ohvritele emotsionaalset tuge, praktilist teavet ja teavet õiguste kohta ning tuge ja teavet tunnistajatele ja nendega kaasas olevatele isikutele. Tuge pakuvad ka pädevate esimese astme (*općinski*) ja väärteoasjade kohtute (*prekršajni sudovi*) osakonnad.
Samuti on ohvritel võimalik saada teavet oma õiguste ja võimaliku eri liiki abi kohta, helistades **kuriteo- ja väärteoohvrite riikliku kõnekeskuse tasuta abinumbril 116 006** (vt riikliku kõnekeskuse veebisait).

Lisaks pakub ohvritele ja tunnistajatele tuge ning teavet nende õiguste kohta justiitsministeerium. Küsimused võib saata e-posti aadressil Zrtve.i.svjedoci@pravosudje.hr või võib selleks kasutada Horvaatia justiitsministeeriumi veebisaitihttps://pravosudje.gov.hr/

**Ohvrite ja tunnistajate toetamine piiriüleste juhtumite korral**

Justiitsministeeriumi juurde loodud ohvrite ja tunnistajate abistamise teenistus pakub tuge ja teavet ohvritele ja tunnistajatele, kes on kutsutud kohtusse rahvusvahelise õigusabi korras (kaasa arvatud sõjakuritegude tunnistajad).

Tunnistajatele, kes on kutsutud tunnistusi andma Horvaatia Vabariigi kohtusse, või Horvaatia tunnistajatele, kes on kutsutud välisriigi kohtusse, saadetakse teabekiri.

Sõjakuritegude tunnistajatele pakutakse vajaduse korral füüsilist kaitset ning abi reisi ettevalmistamisel ja pädevasse kohtuasutusse ilmumisel (seda pakutakse tunnistajatele ja muudele pooltele, kes kutsutakse sõjakuritegudega seotud kriminaalmenetluse raames küsitlemiseks Horvaatia Vabariigi või väljaspool Horvaatiat asuvasse pädevasse kohtuasutusse, seoses rahvusvahelise õigusabi taotlusega).

**Vajaliku teabe leidmiseks klõpsake järgmistel linkidel:**

1 – Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks
2 – Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimise või kohtumenetluse ajal
3 – Minu õigused pärast kohtumenetlust
4 – Hüvitis
5 – Minu õigus saada abi ja toetust

Viimati uuendatud: 27/03/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

## 1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

### Millist teavet saan ma ametiasutustelt (nt politseilt, prokuratuurilt) pärast kuriteo toimumist, kuid enne kui ma sellest teatan?

Kriminaalmenetluse seadustikuga ei ole reguleeritud, mida peaks sisaldama teabeleht, mis antakse ohvrile pärast kuriteo toimumist ja enne kuriteost teatamist. Igaühel on õigus ja võimalus võtta ühendust prokuratuuriga, et teatada kuriteost, esitada avaldus või väljendada oma seisukohta prokuratuuri pädevusse kuuluvas küsimuses. Isik, kes prokuratuuriga ühendust võtab, saab teavet selle kohta, kuidas kuriteost teatada, ning muud põhiteavet oma õiguste ja kohustuste kohta.

Politseiametnik on kohustatud registreerima teate *ex officio* menetletava kuriteo kohta.

Lisaks on igaühel õigus politseikaitsele, kui selleks on mõistlik alus.

**Seitsme maakonnakohtu juurde loodud ohvrite ja tunnistajate abistamise osakonnad** pakuvad ohvritele emotsionaalset tuge ja annavad neile teavet (sh tehnilist ja praktilist) nende õiguste kohta. Nad pakuvad tuge ja annavad teavet ka tunnistajatele ning nii ohvrite kui ka tunnistajate pereliikmetele. Teavet ja tuge pakutakse olenemata menetluse etapist. Ohvrile pakutakse teavet ja tuge isegi siis, kui ta kuriteost ei teata. Samuti suunavad need osakonnad ohvrid ja tunnistajad lähtuvalt nende vajadustest spetsialiseerunud kodanikuühiskonna asutustesse ja organisatsioonidesse.

### Ma ei ela selles ELi riigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Ohvrite ja tsiviilhagejate õigusi reguleerivaid sätteid kohaldatakse ühetaoliselt, olenemata kodakondsusest, sest Horvaatia kriminaalõigusnorme kohaldatakse iga isiku suhtes, kes paneb Horvaatias toime kuriteo. Menetluse pooltel ja menetlusosalistel on õigus kasutada oma emakeelt.

**Politsei, prokuratuur ja kohus** peavad kriminaalmenetluse seadustiku ja kuriteoohvreid (rahalist hüvitist) käsitleva seaduse alusel andma kuriteoohvrile teavet tema kõnealustest õigusaktidest tulenevate õiguste kohta. See tähendab, et prokuratuur ja kohus peavad uurima nii enne kriminaalmenetlust kui ka selle igas etapis, kas isikul, kellele on esitatud süüdistus, on võimalik hüvitada kannatanule kuriteoga tekitatud kahju; samuti peavad prokuratuur ja kohus teavitama kannatanut – suuliselt talle arusaadavas keeles ja kirjalikult horvaadi või inglise keeles – tema õigusest kasutada oma emakeelt ning õigusest esitada tsiviilhagi ja saada hüvitist. Lisaks on prokuratuur ja kohus kohustatud andma ohvrile ohvri taotlusel üldiseid juhiseid ja teavet selle kohta, kuidas nõue koostada ja millised nõuet toetavad dokumendid esitada. Teabelehed, mis sisaldavad teavet ohvri õiguse kohta saada hüvitist, ja hüvitisnõude vorm on kättesaadavad horvaadi ja inglise keeles. Need saab alla laadida Horvaatia justiitsministeeriumi veebisaidilt.

Iga ohver, kes teatab kuriteost, saab politseilt teavet oma õiguste kohta. Pärast ohvri suulist teavitamist annab politseiametnik ohvrile kirjaliku teabe tema õiguste kohta ja olemasoleva teabe teenistuste kohta, kes tegelevad ohvrite kaitsmise ja toetamisega, sealhulgas tasuta ohvriabitelefoni numbri.

Isikute jaoks, kes ei oska horvaadi keelt, on politseil olemas ka teistes keeltes teabelehed ohvri õiguste kohta.

**Kuriteo- ja väärteoohvrite riikliku kõnekeskuse (116-006) vabatahtlikud** pakuvad emotsionaalset tuge, teavet õiguste kohta ja praktilist teavet. Samuti suunavad nad ohvri teistesse pädevatesse teenistustesse ja organisatsioonidesse, kandmaks hoolt selle eest, et ohver saab lisateavet ning muud liiki tuge ja abi. See tasuta abitelefon töötab tööpäevadel ajavahemikus 8.00 kuni 20.00 ning töötajad vastavad kõnedele horvaadi ja inglise keeles.

### Kui ma teatan kuriteost, siis millist teavet ma saan?

a) Ohvril ja kannatanul on kahe kuu jooksul pärast süüdistuse esitamist või kuriteost teatamist õigus küsida prokuratuurilt teavet süüdistuse/kuriteoteate alusel võetud meetmete kohta. Prokuratuur teavitab neid võetud meetmetest mõistliku aja jooksul hiljemalt kolm päeva pärast teabenõude laekumist, välja arvatud juhul, kui see seab ohtu menetluse tõhususe. Otsus jätta selline teave avalikustamata tuleb edastada teabenõude esitanud ohvrile või kannatanule.

b) Prokurör peatab oma otsusega uurimise, kui

süütegu, milles isikut süüdistatakse, ei ole *ex officio* menetletav;

tulenevalt asjaoludest on süüdistatava süü välistatud, välja arvatud juhul, kui õigusvastase teo toimepanija oli teo toimepanemise hetkel süüdimatus seisundis;

kuritegu on aegunud, süüteo toimepanijale on antud amnestia või talle on armu antud või esineb muid asjaolusid, mis välistavad süüteo menetlemise, ning ei ole ühtki tõendit selle kohta, et süüdistatav on asjaomase süüteo toime pannud.

Uurimise peatamise otsus saadetakse kannatanule ja süüdistatavale, kes vabastatakse viivitamata, kui ta on võetud vahi alla või paigutatud eelvangistusse. Lisaks seda otsust sisaldavale kirjale saab kannatanu kooskõlas kriminaalmenetluse seadustiku artikliga 55 teavet selle kohta, kuidas ise süüdistus esitada.

c) Pärast kuriteoteate läbivaatamist ja asjakohase kontrolli tegemist prokuratuuri teabesüsteemis lükkab prokurör kuriteoteate põhjendatud otsusega tagasi, kui kuriteoteatest on selge, et

süütegu ei ole süütegu, mida on võimalik menetleda *ex officio*;

süütegu on aegunud, süüteo toimepanijale on antud amnestia või talle on armu antud, kohus on juba teinud seoses süüteoga lõpliku otsuse või esineb muid asjaolusid, mis välistavad süüteo menetlemise;

tulenevalt asjaoludest on süü välistatud;

ei ole mõistlikku alust kahtlustada, et süüdistatav on toime pannud kuriteoteates nimetatud süüteo, või

kuriteoteates sisalduv teave ei ole usaldusväärne.

Prokuröri otsust kuriteoteade tagasi lükata ei saa edasi kaevata.
Välja arvatud juhul, kui kriminaalmenetluse seadustikus on sätestatud teisiti, teavitab prokurör ohvrit oma otsusest kuriteoteade tagasi lükata ja esitab selle põhjused kaheksa päeva jooksul. Samuti esitab prokurör teabe selle kohta, kuidas ohver saab ise süüdistuse esitada. Prokurör peab teavitama kuriteoteate esitanud isikut ja kuriteos süüdistatavat isikut viivitamata oma otsusest jätta kuriteoteade menetlusse võtmata, kui ükskõik kumb pool seda taotleb.
Kui prokuröril ei ole võimalik hinnata väidete usaldusväärsust kuriteoteate enda põhjal või kui kuriteoteates esitatud teave ei ole piisav, et teha otsus uurimise algatamise või tõendite kogumise kohta, uurib prokurör asja ise või palub seda teha politseil.
d) Vahi alla võetud või kinni peetud isik vabastatakse viivitamata, kui
prokurör annab vastava korralduse;
vahi alla võetud isikut ei ole küsitletud seadusega ettenähtud tähtaja jooksul või
kinnipidamiskorraldus tühistatakse.
e) Prokurör võib saata tunnistajale või eksperdile kirjaliku kutse aidata tõendite kogumisel. Selle kutse võib saata prokuröri loal ka uurija. Kohus võib kutsuda tunnistaja või eksperdi tõendite kogumise istungile tunnistusi andma või osalema kohtuistungil. Pädev asutus määrab eelnevalt kindlaks aja ja koha, kus tõendeid kogutakse. Kutse saanud isikut hoiatatakse tagajärgedest, mis kaasnevad tema ilmumata jätmisega.

**Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?**

**Ohvril, kes osaleb kriminaalmenetluses kannatanuna, on õigus**

kasutada oma emakeelt, sealhulgas viipekeelt, ja paluda abi tõlgilt, kui ta ei saa horvaadi keelest aru või ei kasuta seda, või viipekeeletõlgilt, kui ta on kurt või pimekurt.

**Kuidas ametiasutused tagavad, et mina saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps, kui mul on puue)?**

Välja arvatud juhul, kui eraldi seadusega on sätestatud teisiti, võib eeluurimiskohtunik koguda tõendeid kõigilt alla 14aastastelt lapstunnistajatelt.
Ärakuulamine toimub spetsialistist töötaja kasutatavate audiovisuaalseadmete vahendusel, ilma et selles ruumis viibiksid koos lapsega kohtunik ja menetluspooled. Ärakuulamisel on abiks psühholoog, haridustöötaja või mõni muu spetsialist. Ärakuulamisel võib viibida ka vanem või eestkostja, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus uurimise või lapse huvidega. Pooled võivad esitada lapstunnistajale spetsialisti vahendusel küsimusi, kui eeluurimiskohtunik annab selleks loa. Ärakuulamine salvestatakse audiovisuaalseadme abil ning salvestis pitseeritakse ja lisatakse protokollile.
Lapstunnistaja võib kutsuda teist korda ärakuulamisele vaid erandlikel asjaoludel, järgides sama korda.
Välja arvatud juhul, kui eraldi seadusega on sätestatud teisiti, võib eeluurimiskohtunik koguda tõendeid ka 14–18aastastelt lapstunnistajatelt. Last, eriti kui tegemist on süüteo ohvriga, tuleb küsitleda taktitundeliselt, kandmaks hoolt selle eest, et see ei kahjusta lapse vaimset tervist. Erilist tähelepanu pööratakse lapse kaitsmisele.
Tunnistaja, kellel ei ole kõrge ea, haiguse või puude tõttu võimalik kohtusse ilmuda, võidakse ära kuulata tema enda korteris või muus elukohas. Sellise tunnistaja ärakuulamiseks võib kasutada audiovisuaalseadet, mida käsitseb spetsialist. Kui tunnistaja seisund seda võimaldab, korraldatakse ärakuulamine nii, et pooled saavad esitada tunnistajale küsimusi, viibimata tunnistajaga samas ruumis. Vajaduse korral salvestatakse ärakuulamine audiovisuaalseadme abil ning salvestis pitseeritakse ja lisatakse protokollile. Samasugust tunnistaja küsitlemise korda võidakse järgida ka siis, kui seda taotleb seksuaalvabaduse või kõlbluse vastase kuriteo, inimkaubanduse või koduvägivalla ohver. Sellise tunnistaja võib kutsuda teist korda ärakuulamisele vaid erandlikel asjaoludel, kui kohus seda vajalikuks peab.

## Ohvriabiteenused

**Kes osutavad ohvriabiteenuseid?**

Seitsme maakonnakohtu (Zagreb, Osijek, Split, Rijeka, Sisak, Zadar ja Vukovar) juurde loodud ohvrite ja tunnistajate abistamise osakonnad pakuvad tuge neis kohtutes ja nende linnade esimese astme kohtutes tõendeid esitavatele ohvritele ja tunnistajatele. Samuti pakuvad need osakonnad koduvägivalla juhtumite puhul tuge väärteoasjade kohtutes ning suunavad ohvrid ja tunnistajad lähtuvalt nende vajadustest ohvrite toetamisele ja aitamisele spetsialiseerunud kodanikuühiskonna asutustesse ja organisatsioonidesse.
Teavet ja tuge pakutakse telefoni teel ja siis, kui ohver/tunnistaja siseneb kohtuhoonesse. Teavet antakse ka elektronposti teel.
Lisateavet leiate Horvaatia justiitsministeeriumi veebilehelt.

**Kas politsei suunab mu automaatselt ohvriabiteenuste osutaja juurde?**

Teavitades ohvrit tema õigustest, annab politseiametnik ohvrile ka kirjaliku teabe ohvri õiguste kohta ja olemasoleva teabe ohvriabiteenuste kohta, sealhulgas tasuta ohvriabitelefoni numbri. Ohvri õigusi käsitleval teabelehel on esitatud järgmiste üksuste kontaktandmed:
pädev ohvrite ja tunnistajate toetamise osakond;
asjaomase maakonna kodanikuühiskonna organisatsioonid;
kuriteo- ja väärteoohvrite riiklik kõnekeskus (116-006).

**Kuidas on kaitstud minu eraelu puutumatus?**

Pädevad asutused võivad koguda isikuandmeid üksnes seaduses ette nähtud eesmärkidel oma kriminaalmenetluse seadustikus sätestatud ülesannete raames.
Isikuandmeid võib töödelda vaid juhul, kui see on kindlaks määratud seaduse või mõne muu õigusnormiga, ja üksnes sel eesmärgil, mille jaoks asjaomane teave on kogutud. Sellise teabe edasine töötlemine on lubatud – välja arvatud juhul, kui see on vastuolus teabe kogumise eesmärgiga – tingimusel, et pädevatel asutustel on lubatud töödelda sellist teavet seadusega ette nähtud muul eesmärgil ning edasine töötlemine on vajalik ja kõnealuse muu eesmärgiga vastavuses.
Tervise või seksuaaleluga seotud isikuteavet võib töödelda üksnes erandjuhtudel, kui kuriteo eest karistatakse vähemalt viieaastase vangistusega ja seda ei ole võimalik muul moel avastada või menetleda või kui selle avastamine/menetlemine oleks ebaproportsionaalselt keeruline.
Rassi või etnilise kuuluvuse, poliitiliste vaadete, usuliste või filosoofiliste veendumuste ja ametiühingusse kuulumisega seotud andmeid ei ole lubatud töödelda.
Kriminaalmenetluse jaoks kogutud isikuandmeid võib edastada valitsusasutustele kooskõlas eriseadusega ja muudele juriidilistele isikutele üksnes juhul, kui prokurör või kohus leiab, et asjaomane üksus vajab sellist teavet seaduses sätestatud eesmärgil. Sellise teabe edastamise korral tuletatakse asjaomastele juriidilistele isikutele meelde nende kohustust asjaomaste isikute andmeid kaitsta.
Isikuandmeid võib kasutada kooskõlas asjakohaste õigusaktidega muudes kriminaalmenetlustes, muudes Horvaatias teostatavates karistatavate tegudega seotud menetlustes, rahvusvahelise kriminaalõiguse valdkonnas abi osutamisel ja rahvusvahelises politseikoostöös.

**Kas ma pean kuriteost teatama, enne kui saan kasutada ohvriabiteenuseid?**

Ohver saab asjaomase kohtu ohvrite ja tunnistajate toetamise osakonnalt või kodanikuühiskonna organisatsioonilt teavet ja tuge isegi siis, kui ta **kuriteost ei teata**.

## Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Vastavalt politsei ülesandeid ja volitusi käsitleva seaduse artiklile 99 tagab politsei – välja arvatud juhul, kui eraldi seaduses on sätestatud teisiti – mõistliku aja jooksul asjakohase kaitse ohvrile ja igale teisele isikule, kes on andnud või võib anda kriminaalmenetluse seisukohast olulist teavet, ja igale nendele isikutele lähedal seisvale isikule, kui õigusrikkuja või mõni muu kriminaalmenetlusse kaasatud isik võib nimetatud isikuid või neile lähedal seisvaid isikuid ohustada. Politsei pakutav ohvrikaitse tähendab ööpäevaringset füüsilist kaitset.

**Millist liiki kaitset on võimalik saada?**

Väärtegude seaduse artikli 130 kohaselt võib politsei anda korralduse rakendada ajutiselt (kuni kaheksa päeva) ettevaatusabinõud isiku suhtes, kelle puhul on alust kahtlustada, et ta on toime pannud süüteo. Praktikas tähendab see tavaliselt kohtumäärust, millega kahtlustataval keelatakse külastada teatud kohta või ala (väljatõstmine ohvri kodust), läheneda teatud isikule või võtta või hoida teatud isikuga ühendust. Kaheksa päeva jooksul edastab politsei süüdistuse pädevale väärteomenetluste kohtule ja kohus otsustab, kas asjaomase ettevaatusabinõu rakendamine peatada või seda pikendada. Peale selle võib kohus koduvägivallavastase kaitse seaduse alusel anda väärteomenetluse käigus korralduse võtta õigusrikkuja suhtes järgmised meetmed:

kohustuslik psühhosotsiaalne ravi;

kohtumäärus, millega keelatakse koduvägivalla ohvrile läheneda, teda ahistada või jälitada;

väljatõstmine ühisest kodust;

kohustuslik narkoravi.

Kohus võib rakendada väärtegude seaduse alusel ka muid kaitsemeetmeid ja ettevaatusabinõusid, mille eesmärk on ohvri kaitsmine kahtlustatava lähenemis- ja ahistamiskatsete eest.

Peale selle võivad kohus ja prokurör vastavalt kriminaalmenetluse seadustikule anda süüdistatava eelvangistusse paigutamise asemel korralduse võtta üks või mitu ettevaatusabinõud, sealhulgas võtta vastu kohtumäärus, millega õigusrikkujal keelatakse külastada teatud kohta või ala, läheneda teatud isikule, võtta või hoida teatud isikuga ühendust, jälitada või ahistada ohvrit või mõnda teist isikut, või antakse korraldus tõsta õigusrikkuja ohvri kodust välja.

**Kes mulle kaitset pakub?**

Ohvril on võimalik saada politseilt teavet kõigi oma õiguste kohta, sealhulgas õiguse kohta saada kaitset, pakutava kaitse liikide kohta ja meetmete kohta, mida politsei võtab ohvri kaitseks.

**Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?**

Pärast seda, kui uurimine on lõppenud ja asjaomased dokumendid on esitatud pädevatele kriminaalõigusasutustele, ei hinda politsei enam ohvri vajadusi muul eesmärgil kui nõutud kaitsemeetmete või ettevaatusabinõude rakendamiseks. Kui teatatakse uutest asjaoludest, mis osutavad sellele, et õigusrikkuja kujutab endast uuesti ohtu, võtab politsei oma hinnangut ja juhtumi asjaolusid arvesse võttes ohvri kaitseks lisameetmeid.

**Kas keegi annab minu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib põhjustada mulle täiendavat kahju (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?**

Kriminaalõigussüsteemis (uurimise ja kohtumenetluse ajal) austatakse kooskõlas kriminaalmenetluse seadustikuga ohvri õigusi ja tema staatust kriminaalmenetluses. Enne ohvri küsitlemist hindab uurimist teostav süüdistusasutus koostöös kuriteoohvritele tuge ja abi pakkuvate organite, organisatsioonide ja asutustega individuaalselt ohvri olukorda. Individuaalsel hindamisel tehakse kindlaks vajadus võtta ohvri kaitsmiseks erimeetmeid. Kui selline vajadus on olemas, määrab süüdistusasutus kindlaks kohaldatavad kaitsemeetmed (ohvri küsitlemise erikord, kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine, et vältida ohvri ja õigusrikkuja vahelist silmsidet, ja muud seadusega ette nähtud meetmed). Kui kuriteoohver on laps, eeldatakse eriliste kaitsemeetmete vajalikkust ja need määratakse kindlaks. Individuaalsel hindamisel võetakse eeskätt arvesse ohvri isikuomadusi, süüteo liiki ja laadi ning süüteo toimepaneku asjaolusid. Erilist tähelepanu pööratakse süüteo raskuse tõttu suurt kahju kandnud ohvritele, ohvri konkreetsete isikuomadustega seoses toime pandud süüteo ohvritele ja ohvritele, kelle muudab eriti haavatavaks nende suhe õigusrikkujaga.

**Millist kaitset pakutakse väga haavatavatele ohvritele?**

Kriminaalõigussüsteemis (uurimise ja kohtumenetluse ajal) austatakse kooskõlas kriminaalmenetluse seadustikuga ohvri õigusi ja tema staatust kriminaalmenetluses. Enne ohvri küsitlemist hindab uurimist teostav süüdistusasutus koostöös kuriteoohvritele tuge ja abi pakkuvate organite, organisatsioonide ja asutustega individuaalselt ohvri olukorda. Individuaalsel hindamisel tehakse kindlaks vajadus võtta ohvri kaitsmiseks erimeetmeid. Kui selline vajadus on olemas, määrab süüdistusasutus kindlaks kohaldatavad kaitsemeetmed (ohvri küsitlemise erikord, kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine, et vältida ohvri ja õigusrikkuja vahelist silmsidet, ja muud seadusega ette nähtud meetmed). Kui kuriteoohver on laps, eeldatakse eriliste kaitsemeetmete vajalikkust ja need määratakse kindlaks. Individuaalsel hindamisel võetakse eeskätt arvesse ohvri isikuomadusi, süüteo liiki ja laadi ning süüteo toimepaneku asjaolusid. Erilist tähelepanu pööratakse süüteo raskuse tõttu suurt kahju kandnud ohvritele, ohvri konkreetsete isikuomadustega seoses toime pandud süüteo ohvritele ja ohvritele, kelle muudab eriti haavatavaks nende suhe õigusrikkujaga.

**Ma olen alaealine. Kas mul on eriõigused?**

**Kui kuriteoohver on laps, on tal lisaks järgmised õigused:**

õigus esindajale, kelle tasu maksab riik;

õigus sellele, et tema isikuandmeid käsitletakse konfidentsiaalsetena;

õigus kinnisele istungile.

Laps on iga alla 18 aasta vanune isik.

Lapstunnistaja või -ohvri kuulab ära eeluurimiskohtunik tõendite kogumise istungil ja kohtukutse saadetakse lapse vanematele või eestkostjale.

**Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on mu õigused?**

Kuriteoohvreid (rahalist hüvitist) käsitlevas seaduses on sätestatud, et kui otsene ohver vägivallakuriteo tagajärjel sureb, on **kaudsel ohvril** (otsese ohvri abikaasa, partner, vanem, kasulaps, kasuvanem või samast soost elukaaslane) õigus saada seaduses kindlaks määratud rahalist hüvitist.

Kaudsel ohvril, keda hukkunud (otsene) ohver on toetanud, on õigus saada saamata jäänud seadusjärgse elatise eest hüvitist kuni 70 000 Horvaatia kuna ja kantud tavapäraste matusekulude katmiseks hüvitist kuni 5000 Horvaatia kuna.

Igal isikul, kelle pereliige on kaotanud kuriteo ohvrina elu, on õigus osaleda kannatanuna kriminaalmenetluses ja nõuda hüvitist (kas kriminaal- või tsiviilmenetluses).

**Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?**

Kaudseks ohvriks peetakse otsese ohvri abikaasat, partnerit, last, vanemat, kasulast, kasuvanemat või samast soost elukaaslast.

Kaudne ohver võib olla ka vanavanem või lapselaps, kui üks neist on otsene ohver ja nad elasid alaliselt koos nii, et vanavanem asendas lapse vanemaid.

Vabaabielu ja samasooliste isikute suhet käsitletakse vastavalt Horvaatia õigusele.

Kui kuriteoohver sureb, on kaudsel ohvril õigus saada hüvitist (seadusjärgsest elatisest ilmajäämise eest ja tavapäraste matusekulude katmiseks).

**Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?**

Horvaatias kasutatakse kriminaalmenetluse eelses menetluses õigusrikkujate puhul, kes on alaealised või noored täiskasvanud, *ohvri ja õigusrikkuja vahendamise mudelit*, järgides tingimusliku kaalutlusõiguse põhimõtet kooskõlas alaealiste kohtuid käsitleva seadusega, millega reguleeritakse alaealistest

ja noortest täiskasvanutest õigusrikkujate kohustust osaleda kohtuvälise lahendi leidmiseks vahendusprotsessis. See tähendab, et kui alaealine õigusrikkuja täidab seda kohustust, ei anta teda kohtu alla.
Alates 2013. aastast on Horvaatias 60 vahendajat, kes on saanud väljaõppe 170 õppetunnist koosneva üheaastase programmi raames (mis hõlmab loenguid, ülesandeid, rollimängu, praktilist juhendamist ja järelevalvet). Need on ainsad spetsialistid Horvaatias, kes on volitatud tegelema taastava õigusega kriminaalasjades. Nad on saanud oma tunnistuse Horvaatia sotsiaalpoliitika- ja noorsooministeeriumilt, vaidluste kohtuvälise lahendamise ühenduselt ja UNICEFilt.
Selle tulemusel on igas Horvaatia maakonnakeskuses eraldi kohtuvälise lahendamise talitus.

**Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?**

Kriminaalmenetluse seadustik

Kuriteoohvreid (rahalist hüvitist) käsitlev seadus

Viimati uuendatud: 08/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

## 2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

**Kuidas saan ma kuriteost teatada?**

Kuriteost saab teatada pädevale prokuratuurile kirjalikult, suuliselt või muul viisil.
Kui teatate kuriteost suuliselt, hoiatatakse teid valesüüdistuse esitamise tagajärgede eest. Suuline kuriteoteade registreeritakse kirjalikult; telefoni teel või muu telekommunikatsioonivahendi kaudu esitatud kuriteoteade registreeritakse võimaluse korral elektrooniliselt ja selle kohta koostatakse ametlik teade.
Kuriteost teatanud ohver saab kuriteoteate vastuvõtmise kohta kirjaliku kinnituse, mis sisaldab teatatud kuriteo põhiandmeid. Ohver, kes ei räägi või ei mõista pädevas asutuses kasutatavat keelt, võib teatada kuriteost oma keeles ja tal võimaldatakse kasutada tõlki või mõnda muud isikut, kes valdab nii pädevas asutuses kasutatavat keelt kui ka ohvri keelt. Ohver, kes ei räägi või ei mõista pädevas asutuses kasutatavat keelt, võib paluda, et kuriteoteate vastuvõtmise kinnitus tõlgitaks tasuta tema keelde.
Kui kuriteoteade esitatakse kohtusse, politseijaoskonda või valesse prokuratuuri, võtab asjaomane asutus kuriteoteate vastu ja edastab selle viivitamata pädevale prokuratuurile.
Prokurör kannab kuriteoteate viivitamata kuriteoteadete registrisse, välja arvatud juhul, kui seadusega on ette nähtud teisiti.
Kui prokurör üksnes kuuleb kuriteo toimepanekust või saab kuriteoteate ohvrilt, koostab ta ametliku teate, registreerib selle muude rikkumisjuhtumite registris ja jätkab seadusega ette nähtud viisil.
Kui kuriteoteade ei sisalda kuriteo üksikasju, st kui prokuröril ei ole võimalik kindlaks teha, millisest kuriteost on teatatud, registreerib ta kuriteo muude rikkumisjuhtumite registris ja palub kuriteost teatanud isikul esitada 15 päeva jooksul lisateavet.
Kui kuriteost teatanud isik lisateabe nõude peale ei reageeri, koostab prokurör selle kohta ametliku teate. Kui lisateabe esitamise tähtaeg lõppeb, peab prokurör teatama sellest kaheksa päeva jooksul kõrgemalseisvale prokurörile. Kõrgemalseisval prokurör võib anda korralduse kanda kuriteoteade kuriteoteadete registrisse.

**Kuidas ma oma juhtumi kohta teavet saan?**

Kaks kuud pärast kuriteokaebuse esitamist või kuriteost teatamist võib ohver või kannatanu taotleda prokurörilt teavet kuriteokaebuse/-teate alusel võetud meetmete kohta. Prokurör peab vastama mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui 30 päeva pärast kirjaliku taotluse laekumist, välja arvatud juhul, kui vastamine võib kahjustada menetlust. Kui prokurör otsustab seda teavet mitte anda, peab ta teavitama sellest ohvrit/kannatanut.
Ohvril, kes osaleb kriminaalmenetluses kannatanuna, on õigus olla teavitatud menetluse tulemusest.

**Kas mul on õigus õigusabile (uurimise või kohtumenetluse ajal)? Millistel tingimustel?**

Lisaks eespool nimetatud õigustele on seksuaalkuriteo või inimkaubanduse ohvril enne küsitlemist õigus õigusnõustaja pakutavale tasuta nõustamisele ja talle võidakse määrata esindaja. Nõustaja/esindaja kasutamisega kaasnevad kulud kannab riik.
Lapsohvril on kõik eespool nimetatud õigused ja lisaks õigus esindajale, kellega seonduvad kulud kannab riik.
Kuriteoohvril on õigus esmasele ja teisesele õigusabile. Sellist tasuta abi antakse vägivallakuriteo ohvrile, kes taotleb hüvitist kuriteoohvrina kantud kahju eest.
Sätted esmase ja teisese õigusabi kohta leiab tasuta õigusabi käsitlevast seadusest.
Esmane õigusabi hõlmab üldist õigusteavet, õigusnõustamist, dokumentide esitamist avaliku sektori asutustele, Euroopa Inimõiguste Kohtule ja rahvusvahelistele organisatsioonidele kooskõlas rahvusvaheliste lepingute ja sisemise kodukorraga, esindamist avaliku sektori asutustes toimuvates menetlustes ja õigusabi vaidluste kohtuvälisel lahendamisel.

**Esmast õigusabi võib anda igas õigusküsimuses, kui**

taotlejal puuduvad teadmised või võimekus, et kasutada oma õigusi;
taotleja ei ole saanud erinormide alusel õigusabi;
esitatud taotlus ei ole ilmselgelt põhjendamatu;
taotleja majanduslik olukord on selline, et õigusnõustajale tasumine võib kahjustada tema või tema leibkonna liikmete elatustaset.
Esmast õigusabi taotlev isik peaks ühendust võtma otse esmase õigusabi pakkujaga.
**Teisene õigusabi** hõlmab õigusnõustamist, dokumentide esitamist menetluses, kus kaitstakse töötajate õigusi tööandja ees, dokumentide esitamist ja esindamist kohtumenetluses, õigusabi vaidluste rahumeelsel lahendamisel ning vabastust õiguskulude ja kohtulõivude tasumisest.
Teisest õigusabi võidakse anda juhul, kui
menetlus on keeruline;
taotleja ei suuda end ise esindada;
taotleja majanduslik olukord on selline, et õigusnõustajale tasumine võib kahjustada tema või tema leibkonna liikmete elatustaset;
kohtuvaidlus ei ole põhjendamatu;
taotleja taotlust ei ole ebatäpse teabe tahtliku esitamise tõttu viimase kuue kuu jooksul tagasi lükatud ning
taotleja ei ole saanud erinormide alusel õigusabi.
Teisese õigusabi andmine kiidetakse heaks ilma taotleja majandusliku olukorra eelneva hindamiseta, kui taotleja on
elatisega seotud menetluses osalev laps;
vägivallakuriteo ohver, kes taotleb hüvitist süüteo tõttu tekkinud kahju eest;
isik, kellele tehakse sotsiaalkindlustusõiguste alaste erinormide alusel elatismakseid, või

isik, kellele makstakse Horvaatia iseseisvussõja veteranide ja nende pereliikmete õigusi käsitleva seaduse või sõja- ja kodusõjaveteranide kaitse seaduse alusel elamiskulude hüvitist.
Teisest õigusabi taotlevad isikud peavad esitama oma taotluse pädevale asutusele, kasutades spetsiaalset taotlusvormi.

**Kas mul on õigus nõuda kulude hüvitamist (uurimises või kohtumenetluses osalemise ees)? Millistel tingimustel?**

Kohus mõistab süüdistatavalt, kes mõistetakse süüdi, välja kohtuvaidluse kulud, välja arvatud juhul, kui süüdistataval on õigus saada sellest täielik või osaline vabastus.
Kui kriminaalmenetlus peatatakse või kui kohus mõistab süüdistatava õigeks või loobub süüdistusest, tuleb kohtu otsusega ette näha, et seaduse artikli 145 lõike 2 punktide 1–5 kohased kriminaalmenetluse kulud, süüdistatava vältimatud kulud ning kaitsjaga seotud vältimatud kulud ja tasud kannab riik, välja arvatud juhul, kui seaduses on sätestatud teisiti.

**Kas ma võin edasi kaevata, kui juhtumi uurimine lõpetatakse enne kohtusse jõudmist?**

Ohver, kelle kuriteokaebus on tagasi lükatud, võib esitada ise süüdistuse.
Kui prokurör leiab, et *ex officio* menetletava süüteoga seoses süüdistuse esitamiseks või kaebuses nimetatud isikule süüdistuse esitamiseks puudub alus, peab ta teavitama sellest ohvrit kaheksa päeva jooksul ja ühtlasi teada andma, et ohver võib esitada süüdistuse ise. Seda peab tegema ka kohus, kes on peatanud menetluse, kuna prokurör on loobunud süüdistusest mõnel muul juhul.

**Kas ma võin osaleda kohtumenetluses?**

Vastavalt seadusele on kannatanul kriminaalmenetluses õigus
kasutada oma emakeelt, sealhulgas viipekeelt, ja paluda abi tõlgilt, kui ta ei räägi või ei mõista horvaadi keelt, või viipekeele tõlgilt, kui ta on kurt või pimekurt;
esitada seotud kahjuhüvitamishagi ja taotleda ajutiste meetmete võtmist;
kasutada juriidilist esindajat;
esitada fakte ja tõendeid;
viibida tõendite kogumise istungil;
osaleda menetluses ja tõendamismenetluses ning esineda lõppsõnaga;
nõuda seaduse artikli 184 lõike 2 alusel võimalust tutvuda menetlustoimikuga;
küsida prokurörilt teavet enda kuriteoteate alusel võetud meetmete kohta ja esitada kaebus kõrgemalseisvale prokurörile;
esitada apellatsioonkaebus;
taotleda endise olukorra taastamist;
saada teade kriminaalmenetluse tulemuse kohta.

**Milline on minu ametlik roll õigussüsteemis? Kas ma olen või kas ma saan valida, et ma olen: ohver, tunnistaja, kannatanu või eraõiguslik hageja?**

Kuriteoohver on füüsiline isik, kes on kandnud otseselt kuriteo tagajärjel füüsilist või psühholoogilist kahju, kelle vara on saanud kahjustada või kelle põhiõigusi ja -vabadusi on tõsiselt rikutud. Kuriteoohver võib olla ka otseselt kuriteo tõttu hukkunud isiku abikaasa, partner, elukaaslane, mitteametlik elukaaslane, alaneja sugulane või nende puudumisel otseselt kuriteo tõttu hukkunud isiku üleneja sugulane, vend või õde. Kuriteoohvriks peetakse ka isikut, keda hukkunu oli kohustatud seaduse kohaselt ülal pidama.
Kannatanu on kuriteoohver või juriidiline isik, kes on kandnud kuriteo tõttu kahju ja kes osaleb sellega seoses kriminaalmenetluses.
Isiku roll menetluses ei sõltu tema enda soovist, vaid sellest, milline oli tema roll konkreetses kriminaalasjas. Sõltuvalt seaduses sätestatud asjaoludest võib iga isik sattuda ükskõik millisesse eespool nimetatud rolli; isiku enda otsustada on vaid see, milliseid õigusi kannatanu või kuriteoohvrina kasutada.

**Millised on minu õigused ja kohustused seoses minu rolliga?**

**Kuriteoohvril on õigus**

kasutada kuriteoohvritele mõeldud tugiteenuseid;
saada kooskõlas seadusega tõhusat psühholoogilist ja muud professionaalset abi ja tuge kuriteoohvreid abistavatelt organitelt, organisatsioonidelt ja asutustelt;
olla kaitstud hirmutamise ja kättemaksu eest;
oma väärikuse kaitsele tunnistajana ärakuulamisel;
sellele, et ta pärast kuriteokaebuse esitamist tarbetu viivituseta ära kuulatakse ja teda ei küsitleta hiljem rohkem, kui on kriminaalmenetluse seisukohast hädavajalik;
lasta end saata ükskõik millise toimingu juures usaldusisikul;
nõustuda vaid minimaalsete meditsiiniprotseduuridega ja üksnes juhul, kui need on kriminaalmenetluse jaoks ilmtingimata vajalikud;
esitada süüdistustaotlus või erahagi kooskõlas karistusseadustikuga, osaleda kannatanuna kriminaalmenetluses, saada teavitatud kuriteokaebuse tagasilükkamisest (seaduse artikli 206 lõige 3) ja prokuröri otsusest süüdistus esitamata jätta ning esitada süüdistus ise ilma prokurörita;
saada prokurörilt teavet enda kaebuse alusel võetud meetmete kohta (seaduse artikkel 206a) ja esitada kaebus kõrgemalseisvale prokurörile (seaduse artikkel 206b);
küsida ja saada tarbetu viivituseta teavet õigusrikkuja vahi alt või eelvangistusest vabastamise, vanglast põgenemise või vabastamise kohta ning ohvrikaitse tagamiseks võetud meetmete kohta;
küsida ja saada teavet mis tahes lõpliku otsuse kohta, millega kriminaalmenetlus lõpetatakse;
kasutada muid seaduses ette nähtud õigusi.

**Ohvril, kes osaleb kriminaalmenetluses kannatanuna, on õigus**

kasutada oma emakeelt, sealhulgas viipekeelt, ja paluda abi tõlgilt, kui ta ei räägi või ei mõista horvaadi keelt, või viipekeele tõlgilt, kui ta on kurt või pimekurt;
esitada kahjunõue ja taotleda ajutiste meetmete võtmist;
kasutada juriidilist esindajat;
esitada fakte ja tõendeid;
viibida tõendite kogumise istungil;
osaleda menetluses ja tõendamismenetluses ning esineda lõppsõnaga;
nõuda kooskõlas seadusega võimalust tutvuda menetlustoimikuga;
küsida prokurörilt teavet enda kuriteoteate alusel võetud meetmete kohta ja esitada kaebus kõrgemalseisvale prokurörile;
esitada apellatsioonkaebus;
taotleda endise olukorra taastamist;
saada teade kriminaalmenetluse tulemuse kohta.

**Lapsohvril on lisaks selle seaduse kohastele ohvri õigustele õigus**

**tasuta esindajale,**

**isikuandmete kaitsele ja**
**kinnisele istungile (kriminaalmenetluse seaduse artikli 44 lõige 1).**
Seksuaalkuriteo või inimkaubanduse ohvril on lisaks selle seaduse artiklis 43 nimetatud õigustele õigus
tasuta nõustamisele enne küsitlemist;
tasuta esindajale;
lasta end politseijaoskonnas või prokuratuuris küsitleda samast soost isikul ja võimaluse korral lasta end küsitleda samal isikul, kui toimub uus küsitlemine;
mitte vastata küsimustele, mis ei ole seotud kuriteoga, vaid puudutavad tema eraelu;
taotleda küsitlemist audiovisuaalseadmete vahendusel (seaduse artikli 292 lõige 4);
isikuandmete kaitsele;
kinnisele istungile (kriminaalmenetluse seaduse artikli 44 lõige 4).
Eeluurimisetapis võib kuriteoohver, kes on eraõiguslik hageja või kannatanu, juhtida tähelepanu kõikidele faktidele ja esitada tõendeid, mis on olulised kuriteo kinnitamiseks, õigusrikkuja(te) isiku kindlakstegemiseks ja seotud kahjunõude esitamiseks.
Prokuratuur ja kohus on kohustatud nii enne kriminaalmenetlust kui ka selle igas etapis uurima, kas süüdistataval on võimalik hüvitada kannatanule kuriteoga tekitatud kahju. Samuti peavad nad teavitama kannatanut teatavatest seadusest tulenevatest õigustest (nt õigus kasutada oma emakeelt, õigus esitada kahjunõue jne).
Isik, kellel on tõenäoliselt teavet süüteo või süüteo toimepanija kohta või muud asjakohast teavet, võidakse kutsuda kohtusse **tunnistajana**.
Tunnistajana võidakse küsitleda kannatanut, **kannatanut kui tsiviilhagejat ja eraõiguslikku hagejat**.
**Eraõiguslikul hagejal** on samad õigused kui prokuröril, välja arvatud õigused, mis on antud üksnes riigivõimu esindajale.

**Kas ma võin kohtumenetluse ajal teha avalduse või anda tunnistusi? Millistel tingimustel?**
Vastavalt seadusele on kannatanul õigus
juhtida tähelepanu faktidele ja esitada tõendeid;
viibida tõendite kogumise istungil;
osaleda menetluses ja tõendamismenetluses ning esineda lõppsõnaga (kriminaalmenetluse seaduse artikli 51 lõige 1).
Ohvril, kes on esitanud süüdistuse, on samad õigused kui prokuröril, välja arvatud õigused, mis on antud üksnes riigivõimu esindajale.
Eraõiguslikul hagejal on samad õigused kui prokuröril, välja arvatud õigused, mis on antud üksnes riigivõimu esindajale. Eraõigusliku hageja suhtes kohaldatakse samu menetlussätteid kui kannatanu ja tsiviilhageja suhtes.
Kohtuistungil kutsub peakohtunik kõiki pooli üles esitama tõendid, mille nad kavatsevad esitada põhiistungil. Mõlemal poolel palutakse esitada märkusi teise poole esitatu kohta.

**Millist teavet antakse mulle kohtumenetluse ajal?**
Eeluurimisetapis võib kuriteoohver, kes on eraõiguslik hageja või kannatanu, juhtida tähelepanu kõikidele faktidele ja esitada tõendeid, mis on olulised kuriteo kinnitamiseks, õigusrikkuja(te) isiku kindlakstegemiseks ja kahjunõude esitamiseks.
Ohvril, kes osaleb kriminaalmenetluses kannatanuna, on õigus
küsida prokurörilt teavet enda kuriteoteate alusel võetud meetmete kohta ja esitada kaebus kõrgemalseisvale prokurörile;
saada teavitatud kuriteokaebuse tagasilükkamisest või prokuröri otsusest süüdistus esitamata jätta;
saada teade kriminaalmenetluse tulemuse kohta.

**Kas mul on võimalik tutvuda menetlustoimikuga?**
Ohvril, kes osaleb kriminaalmenetluses kannatanuna, on õigus tutvuda menetlustoimikuga.
Viimati uuendatud: 08/10/2018
Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

## 3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

**Kas mul on õigus otsus edasi kaevata?**
Ohvril, kes osaleb kriminaalmenetluses kannatanuna, on õigus otsus edasi kaevata.
Asjaomane isik võib esimese astme kohtu otsuse edasi kaevata 15 päeva jooksul alates kohtuotsuse koopia kättetoimetamise kuupäevast.
Apellatsioonkaebuse võib esitada kas menetluse pool, kaitsja või kannatanu.
Kannatanu võib esitada apellatsioonkaebuse seoses kohtu otsusega kriminaalmenetluse kulude või kahjunõude kohta. Ent kui prokurör on võtnud süüdistusmenetluse kannatanult kui erasüüdistajalt üle, võib kannatanu otsuse edasi kaevata ükskõik millisel otsuse vaidlustamise alusel.

**Millised on minu õigused pärast süüdimõistmist?**
Ohvril, kes osaleb kriminaalmenetluses kannatanuna, on õigus otsus edasi kaevata ja taotleda endise olukorra taastamist.

**Kas mul on pärast kohtumenetlust õigus abile või kaitsele? Kui kaua?**
Ohvrid ja tunnistajad võivad pöörduda teabe ja toe saamiseks maakonnakohtute juures tegutsevate eriosakondade poole ükskõik millal kriminaalmenetluse (või väärteomenetluse) jooksul, kuid enne otsuse tegemist.
Kui ohver või tunnistaja pöördub sellise ohvrite ja tunnistajate abistamise osakonna poole **pärast otsuse tegemist**, annab asjaomane osakond ohvrile või tunnistajale oma pädevuse piires teavet ning suunab ta muudesse organisatsioonidesse või teenistustesse, kes on spetsialiseerunud ohvrite või tunnistajate vajadustele.
**Justiitsministeeriumi juures tegutsev ohvrite ja tunnistajate abistamise teenistus** teavitab ohvreid, kannatanuid ja nende perekondi õigusrikkuja (automaatsest või tingimisi) vabastamisest vanglast. Seda teavet antakse kõikidele raske kuriteo, näiteks elu või tervist ohustava kuriteo, seksuaalkuriteo, vägivallakuriteo või sõjakuriteo ohvriks langenud või selle tõttu kannatanud isikutele.
Erandjuhtudel, kui nimetatud teenistus leiab, et pikaajalise koduvägivalla või naistevastase vägivalla ohver vajab täiendavat koordineeritud tuge, teavitab ta asjaomases maakonnas naistevastase vägivalla ja koduvägivalla ennetamise ja selle vastu võitlemisega tegeleva rühma koordinaatorit ohvri küsitlemisest ja ohvri probleemidest ning palub maakondlikul rühmal võtta asjakohaseid meetmeid. Vajaduse korral edastatakse see teave ka pädevale politseijaoskonnale ja pädevale sotsiaalhoolekandekeskusele, kui ohver on laps või teovõimest ilmajäetud täiskasvanu, või pädevale kriminaalhooldustalitusele, kui teo toimepanija on vabastatud tingimisi ja ta peab kriminaalhooldustalitusele korrapäraselt aru andma.
Erandjuhtudel, kui ohvrite ja tunnistajate abistamise teenistus järeldab (mõne muu kui eespool nimetatud) kuriteo ohvriks langenud isikult kogutud teabe põhjal, et ohver vajab tingimata lisatuge ja -kaitset, võib ta paluda pädeval politseijaoskonnal võtta ohvri nõusolekul meetmeid.
Vahetult pärast kuriteo toimepanekut, kriminaalmenetluse ajal ja pärast kohtumenetlust, st pärast lõpliku otsuse tegemist, pakuvad ohvriabiteenuseid ka **kodanikuühiskonna organisatsioonid**. Kodanikuühiskonna organisatsoonide pakutav abi ja toetus sõltub nende töövaldkonnast.

**Millist teavet mulle antakse, kui kurjategija mõistetakse süüdi?**

Tsiviilhagejale, süüdistatavale ja tema kaitsjale, kannatanule (kui tal on õigus otsus edasi kaevata), menetlusosalisele, kelle vara on otsusega konfiskeeritud, ja juriidilisele isikule, kelle tulu konfiskeeritakse, edastatakse kirjalik otsus koos juhistega õiguskaitsevahendite kohta.
Kannatanule, kellel ei ole edasikaebamise õigust, edastatakse otsus seaduses sätestatud korras koos teatega tema õiguse kohta taotleda eelneva olukorra taastamist. Lõplik otsus esitatakse kannatanule taotluse korral.

**Kas mulle teatatakse, kui kurjategija vanglast vabaneb (sealhulgas ennetähtaegselt või tingimisi) või põgeneb?**

Kriminaalmenetluse seaduse alusel on vastava taotluse esitanud ohvril õigus sellele, et politsei teavitab teda viivitamata süüteo toimepanija vahi all või eelvangistuses hoidmise lõppemisest, välja arvatud juhul, kui sellise teabe avalikustamine võib seada süüteo toimepanija ohtu. Samuti teavitatakse ohvrit tema kaitsmiseks rakendatud meetmetest, kui selliste meetmete võtmiseks on antud korraldus.
Kinnipidamisasutused ja vanglad ei teavita ohvrite ja tunnistajate toetamise teenistust põgenenud vangidest, vaid saadavad teate selle kohta üksnes politseile. Neid eeskirju varsti siiski muudetakse.
Ohvril on õigus sellele, et teda teavitatakse taotluse korral viivitamata süüteo toimepanija vahi alt või eelvangistusest vabastamisest ja tema vanglast põgenemisest või vabastamisest ning ohvri turvalisuse huvides võetud meetmetest.
Raske kuriteo, st elu või tervist ohustava kuriteo, seksuaalkuriteo, vägivallakuriteo või sõjakuriteo ohvrit teavitatakse kinnipeetava automaatsest või tingimisi vabastamisest.

**Kas mind kaasatakse (tingimisi) vabastamist käsitleva otsuse tegemisse? Kas mul on näiteks õigus teha avaldus või esitada kaebus?**

Kaaludes võimalust lubada õigusrikkujal veeta nädalavahetused väljaspool kinnipidamisasutust või vanglat, võetakse arvesse igat vägivallakuriteo ohvri avaldust ja muud ohvriga seotud olulist teavet. Ohvri avaldus on osa tingimisi vabastamise toimikust. Praegu kehtivate õigusaktidega ei ole siiski ette nähtud ohvri osalemist tingimisi vabastamise otsuse tegemises ega selle otsuse edasikaebamist.

Viimati uuendatud: 08/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

## 4 - Hüvitis

**Kuidas nõuda kurjategijalt kahju hüvitamist? (nt kohtuasi, tsiviilnõue, tsiviilhagi kriminaalmenetluses)**

Vähemalt viieaastase vangistusega karistatava kuriteo ohvriks langenud isikul, kes on saanud ränga kehalise ja hingelise trauma või keda kuritegu on tõsiselt kahjustanud, on erinormide alusel õigus vestelda enne kriminaalmenetluses tunnistuste andmist või kahjunõude esitamist nõustajaga, kellega seonduvad kulud kannab valitsus.
Kriminaalmenetluses võib esitada kahjunõude isik, kellel on lubatud esitada selline nõue tsiviilhagis.
Kuriteoohver, kes esitab kahjunõude, peab märkima, kas ta on juba saanud hüvitist või esitanud kahjunõude.

**Kohus andis kurjategijale korralduse hüvitada mulle kahju / maksta hüvitist. Kuidas ma saan tagada, et kurjategija järgib seda korraldust?**

Kui lõplik otsus kahjunõude kohta on tehtud ja täitmisele pööratav, võib kannatanu paluda kohtult, kes selle otsuse esimeses astmes tegi, otsuse tõestatud koopiat koos kinnitusega selle kohta, et otsus on täitmisele pööratav.
Kui otsuses ei ole kindlaks määratud selle täitmise tähtaega, tuleb otsuses kehtestatud kohustus täita 15 päeva jooksul pärast otsuse lõplikuks muutumist. Pärast seda tähtaega muutub otsus täitmisele pööratavaks.

**Kas riik võib teha mulle ettemakse, juhul kui õigusrikkuja korraldust ei järgi? Millistel tingimustel?**

Tahtliku kuriteo ohvrile võidakse eriõigusakti alusel maksta riigi eelarvest hüvitist. Kui ohvri kahjunõue on rahuldatud, sõltub hüvitise suurus välja mõistetud summast. Kahjunõude üle otsustav kohus võtab arvesse ka seda, kas ohvrile on riigieelarvest juba hüvitist antud.

**Kas mul on õigus saada riigilt hüvitist?**

Pärast 1. juulit 2013 Horvaatias toime pandud tahtliku vägivallateo ohvril on õigus saada hüvitist, kui
ohver on Horvaatia või mõne teise ELi liikmesriigi kodanik või elanik;
ohvrile on tekitatud raskeid kehavigastusi või tema tervis on kuriteo tõttu oluliselt halvenenud;
politseile või prokuratuurile on esitatud kuriteoteade või kui politsei või prokuratuur on teatanud kuriteost ise kuue kuu jooksul pärast kuriteo toimepanekut, olenemata sellest, kas teo toimepanija isik on teada või mitte;
ohver on esitanud ametlikku taotlusvormi kasutades taotluse ning nõutavad dokumendid (taotlusvormi saab igast politseijaoskonnast, prokuratuurist või munitsipaal- või maakonnakohtust; taotlusvormi leiab ka veebist justiitsministeeriumi, siseministeeriumi, prokuratuuri ning munitsipaal- ja maakonnakohtute veebisaidilt).
Ohvril on õigus saada hüvitist
ravikulude katmiseks vastavalt riiklikele ülemmääradele; seda hüvitist antakse vaid siis, kui ohvrile ei ole võimalik maksta hüvitist tervisekindlustuse alusel;
saamata jäänud tulu eest kuni 35 000 Horvaatia kuna ulatuses.

**Kas mul on õigus saada hüvitist, juhul kui kurjategijat ei mõisteta süüdi?**

Ohvrile võidakse määrata hüvitis isegi juhul, kui süüteo toimepanija isik ei ole teada või kui kriminaalmenetlust ei ole algatatud.

**Kas mul on õigus erakorralisele maksele, kui ma ootan otsust oma hüvitisnõude kohta?**

Erakorralised maksed ei ole Horvaatia õigusega ette nähtud.

Viimati uuendatud: 08/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

## 5 - Minu õigus saada abi ja toetust

**Kellega ma pean abi ja toetuse saamiseks ühendust võtma, kui olen kuriteoohver?**

**Ohvriabitelefon**

Kuriteo- ja väärteoohvrite riiklikule abitelefonile (116-006) helistades saab emotsionaalset tuge, teavet ohvri õiguste kohta ning praktilist teavet ja juhiseid selle kohta, milliste organite ja organisatsioonide käest võib saada täiendavat teavet, abi ja tuge.
Teenus on tasuta.
Kõnedele vastatakse horvaadi ja inglise keeles tööpäeviti kl 8.00–20.00.

**Kuriteo- ja väärteoohvrite riiklik abitelefon (116-006) on üldist laadi tugiteenus.**

Lisateavet leiab aadressilt https://pzs.hr/
Teatud kuritegude ohvritele ja lastele pakuvad telefoni teel abi ja tuge ka muud spetsialiseerunud kodanikuühiskonna organisatsioonid. Lisateavet leiab Horvaatia justiitsministeeriumi *veebisaidilt*, kust leiab ka nende organisatsioonide loetelu maakondade kaupa ja teabe kodanikuühiskonna organisatsoonide kohta, mis kuuluvad kuriteoohvrite ja tunnistajate tugi- ja koostöövõrgustikku (*Mreža podrške i suradnje za žrtve i svjedoke kaznenih djela*).

**Organisatsioonid, kes pakuvad riigiüleselt psühhosotsiaalset abi ja õigusabi:**

| | | |
|---|---|---|
| **116 006** | Kuriteo- ja väärteoohvrite riiklik abitelefon | Tööpäevadel 8.00–20.00 |
| **116 000** | Kadunud laste otsimise riiklik abitelefon<br>Kadunud ja väärkoheldud laste keskus | Ööpäev läbi |
| **116 111** | Laste abitelefon | Tööpäevadel 9.00–20.00 |
| **0800·0800** | Lapsevanemate abitelefon | Tööpäevadel 9.00–20.00 |
| **0800 77 99** | Hädaabinumber inimkaubandusest teatamiseks | Iga päev 10.00–18.00 |
| **0800 55 44** | Nõustamiskeskus naistele, kes on langenud vägivalla ohvriks<br>Zagrebi naiste varjupaik | Tööpäevadel 11.00–17.00 |
| **0800 655 222** | Hädaabinumber naistele ja lastele, kes on langenud vägivalla ohvriks<br>Ženska pomoć sada – naiste abitelefon | Ööpäev läbi |
| **0800 200 144** | B.a.B.e. – tasuta õigusabi koduvägivalla ohvritele | Tööpäevadel 9.00–15.00 |
| **01 6119 444** | Seksuaalvägivalla ohvrite tugikeskus<br>Ženska soba – seksuaalõiguste keskus | Tööpäevadel 10.00–17.00 |
| **01 48 28 888** | Psühholoogiline abi<br>Psühholoogilise abi keskus TESA | Tööpäevadel 10.00–22.00 |
| **01 48 33 888** | Sinine abiliin (Plavi telefon) | Tööpäevadel 9.00–21.00 |
| **01 4811 320** | Tasuta õigusabi<br>Õigusteaduskonna õiguskliinik, Zagreb | Tööpäevadel 10.00–12.00, kolmapäeval ja neljapäeval 17.00–19.00 |

**Kas ohvriabi on tasuta?**

Jah.

**Millist abi võin ma saada riiklikelt ametiasutustelt?**

**Ohvrite ja tunnistajate tugiosakonnad**

pakuvad emotsionaalset tuge;

annavad teavet õiguste kohta;

annavad ohvritele, tunnistajatele ja nende pereliikmetele tehnilist ja praktilist teavet;

suunavad ohvri/tunnistaja sõltuvalt tema vajadustest spetsialiseerunud kodanikuühiskonna asutusse või organisatsiooni.

**Maakonnakohtute juures tegutsevad ohvrite ja tunnistajate tugiosakonnad:**

| OHVRITE JA TUNNISTAJATE TUGIOSAKONNAD | | |
|---|---|---|
| **Osijeki maakonnakohus** | Aadress: | Europska avenija 7, 31 000 Osijek, Horvaatia |
| | Tel: | 031/228-500 |
| | e-post: | podrska-svjedocima@zsos.pravosudje.hr |
| **Rijeka maakonnakohus** | Aadress: | Žrtava fašizma 7, 51000 Rijeka, Horvaatia |
| | Tel: | 051/355-645 |
| | e-post: | podrska-svjedocima-ri@pravosudje.hr |
| **Sisaki maakonnakohus** | Aadress: | Trg Ljudevita Posavskog 5, 44000 Sisak, Horvaatia |
| | Tel: | 044/524-419 |
| | e-post: | podrska-svjedocima-sk@zssk.pravosudje.hr |
| **Spliti maakonnakohus** | Aadress: | Gundulićeva 29a, 21000 Split, Horvaatia |
| | Tel: | 021/387-543 |
| | e-post: | podrska-svjedocima-st@pravosudje.hr |
| **Vukovari maakonnakohus** | Aadress: | Županijska 33, 32000 Vukovar, Horvaatia |
| | Tel: | 032/452-529 |
| | e-post: | podrska-svjedocima-vu@pravosudje.hr |
| **Zadari maakonnakohus** | Aadress: | Borelli 9, 23 000 Zadar, Horvaatia |
| | Tel: | 023/203-640 |
| | e-post: | podrska-svjedocima@pravosudje.hr |
| **Zagrebi maakonnakohus** | Aadress: | Trg N.Š. Zrinskog 5, 10 000 Zagreb, Horvaatia |
| | Tel: | 01/4801-062 |

Horvaatia justiitsministeeriumi ohvri- ja tunnistaja tugiteenistus (*Služba za podršku žrtvama i svjedocima*) teeb järgmist:

pakub ohvritele ja tunnistajatele tugisüsteemi;

koordineerib kohtute ohvrite ja tunnistajate tugiosakondade tööd;

annab ohvritele, kannatanutele või nende pereliikmetele teavet teo toimepanija vanglast (tingimusteta või tingimisi) vabastamise kohta;

annab teavet nende välismaalt pärit ohvrite ja tunnistajate õiguste ja emotsionaalse toe kohta, kes on kutsutud rahvusvahelise õigusabi mehhanismi raames Horvaatia kohtusse andma tunnistusi, ning Horvaatiast pärit ohvritele ja tunnistajatele, kes on kutsutud kõnealuse mehhanismi raames välisriigi kohtusse tunnistusi andma. Teenistus saadab ohvritele ja tunnistajatel teabekirjad kontaktandmetega;

võtab vastu kuriteoohvrite hüvitisnõudeid, valmistab ette materjali kuriteoohvrite hüvitamise komisjoni (*Odbor za novčanu naknadu žrtvama kaznenih djela*) koosolekuteks ja pakub abi piiriülestes juhtumites.

**Millist abi võin ma saada valitsusvälistelt organisatsioonidelt?**

Sõltuvalt organisatsiooni liigist ja pädevusvaldkonnast pakutakse eri liiki abi ja tuge: psühholoogilist, emotsionaalset, õigusalast, praktilist, majutusalast, meditsiinilist, turvalisuse ja kohtumenetlusega seotud abi ja tuge.

Lisateave ja nende organisatsioonide loetelu maakondade kaupa on kättesaadav Horvaatia justiitsministeeriumi veebisaidil.

Horvaatias on praegu käsil 12 kriminaalhooldustalituse loomine. Eesmärk on lisada kriminaalkaristuse täitmise tagamisse inimmõõde, tagada süüdimõistetute tõhusam taaslõimimine ühiskonda ning pakkuda ohvritele, kannatanutele ja nende peredele abi.
Riiklik kriminaalhoolduse amet osaleb ettevalmistustes, mis tehakse selleks, et süüdimõistetud pärast vanglast vabastamist maakonnas ümber asustada. See hõlmab süüdimõistetu abistamist eluaseme ja töö leidmisel, samuti süüdimõistetu, kuid ka ohvrite, kannatanute ja nende perede ettevalmistamist süüdimõistetu vanglast vabastamiseks. Teenistus korraldab ka ohvritele, kannatanutele ning ohvrite ja süüdimõistetu peredele psühhosotsiaalse toe pakkumise.
Kui vabastatav süüdimõistetu kannab karistust seksuaalkuriteo, elu või tervist ohustava kuriteo või vägivallateo eest, peab kriminaalhoolduse amet ohvreid, kannatanuid ja nende peresid asjakohaselt ja viivitamata teavitama.
Kriminaalhooldustalituste ja justiitsministeeriumi kriminaalhooldusosakonna kontaktandmed leiab siit.
Kuriteoohver võib võtta politseiga ühendust elektronposti teel, saates e-kirja aadressile policija@mup.hr või prevencija@mup.hr, või helistades telefonil **192 (24/7) või +385 1 3788 111.**
Viimati uuendatud: 08/10/2018
Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.